№ 198 | Opłata pocztowa opłacona ryczałtem | פרייז 20 גראשען | Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

צוואַנציגסטער יאָהרגאַנג | 25 Sierpnia 1927 r. | דאָנערשטאָג, כ"ז מנחם אב תרפ"ז | רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטרקאָווער 16. טעלעפאָנען: מען רעדאַקציע 57, מען אַדמיניסטראַציע 47

בלוטיגע דעמאָנסטראַציעס אין פּאַריז

צוליב דער עקזעקוציע איבער סאַקאָ און וואַנזעטי.

באַריקאַדען. — דעמאָלירטע צוקערניעס און טעאַטערס. — געשלעגען מיט דער פּאָליציי. — 120 פערוואונדעטע פּאָליציאַנטען און 80 פערוואונדעטע דעמאָנסטראַנטען.

פּאַריז, 24 אויגוסט (אמע) נעסטען שפּאַט אין אונזער זײַגען אין פּאַריז פאַרגעקומען זעהר שטאַרקע דעמאָנסטראַציעס אַלס פּראָטעסט געגען דער עקזעקוציע איבער סאַקאָ און וואַנזעטי.

דער המון האָט זיך געוואָלט דערנעהנען צו דער אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדע. די פּאָליציי האָט זיי דערלאָזט נישט דערלאָזט און צוריקגעגעבן. אין דערזעלבער צײַט זײַנען אויך אין אַנדערע געגענדען פון פּאַריז פאַרגעקומען דעמאָנסטראַציעס, וועלכע האָבען אָנגענומען אַ דראָהענדען כאַראַקטער. די פּאָליציי האָט זיך דערויבער פּגוצעט מיט גוועהר און גאַנג די נעמען שטעקעס. אַרום אַזאַמענגעשטויסען זײַנען פאַרגעקומען בײַ דער דעראַנטציע פון „מאַמען", בײַם קבר פון אונבעקאַנטען זעלגער און בײַ אַ שטילכע נעשעהענע ציקעריעס. דער המון האָט אויסגעהאַלטן די שיבען און זיך אַרײַנגעריסען אין די ציקערניעס, צערעלעגונג די טישן, בענק לעך, זיי האָבען בעוואָרפען די פּאָליציי מיט טעלערס און בוטעלעכער.

פאַר די נעכטס און אַנדערע טעגלעך פאַרשויגען זיי געווען אַ גרויסער שעה הפּושר אַנצוואַרטען זיך בײַם טאָמעל און זיי האָבען אויף אונגעך אַרטער אויס געדריפּט די שוי-פענסטער פון די געשעפטען. די פּאָליציי האָט זיך אויף אונגעך אַרטער אַרײַנגעריסען און צוקערניעס און אַרויסגעטריבען פון דאָרט דעם פערזאַמעלטען המון. עס זײַנען געמאַלט געוואָרען זעהר פיל אַרעסטען. עס זײַנען דאָ זעהר פיל פערוואונדעטע, ווײַל די פּאָליציי האָט זיך אונגעך מאָל פּגרעט מיט ביקסען און דעמאָלעהען. בײַם אונטערדריקען די אַרויהען, האָט זיך אויך בעטייליגט די רעפּובליקאַנישע גווארדיע און די פּעריפּעלעשער.

די הײַנטיגע פּרעסע און פיל מיט בעשרײַבונגען פון די געשעענישען שען אויף די נאַטען פון פּאַריז. אונגעך ציטירען קרינטיקערען די פּאָליציי, וואָס זי האָט דערלאָזט, אַז די געשעענישען אַנדרעהען זאָלען אָנגענומען אַזאַ דראָהענדען כאַראַקטער. די דעמאָנסטראַנטען וועלכע האָבען זיך אין צעגטער-שטאַט פערקומען מיט געגען אַ דעמאָנסטראַציע אויבער אַ שעה צײַט אין געשטעלט אַ בריקאַדע, וועלכע האָט זיך געהאַלטען איבער אַ שעה צײַט אין געשטעלט געגען דער פּאָליציי און די רעפּובליקאַנישע גווארדיע.

דאָס טעאַטער „מולען רוזש" און געפאַלען אַלס קרבן פון די געשטיגע דעמאָנסטראַציעס. עטליכע הונדערט קאָמוניסטען האָבען זיך אַרײַנגעריסען און טעאַטער ארטן און פערנעכטעט די אויגנבליקלעכע אינגריכטונג, זיי האָבען אַראָבגעריסען דאָס אויבערצײַג פון די שטאָלען שטן און אָנגעקומען אַנ'אַבטיילונג פאַלן צו אויף אַ לאַסט-אויטאָמאָביל אַן אַבגעשיקט דאָס טעאַטער פון די קאָמוניסטען. 200 פערזאָן זײַנען פערוואונדעט געוואָרען, דערינטער 120 פּאָליציאַנטען, די מאַטעריעלע הויכות זײַנען געוואַלדיגע. די נאַכצע אינגריכטונג פון דער ציקערניע „וויפּלער" און אומגעצען פערניכטעט געוואָרען. עס זײַנען אויך דעמאָלירט געוואָרען די אויטאָמאָביל, וואָס זײַנען געשטאַנען פאַר דער ציקערניע און פאַר'ן טעאַטער.

דער שאָדען בעטרעפט אַנ'ערך פון אַ מיליאָן פראַנק.

עס זײַנען אָנגעקומען ידיעות פון טיל און ראָען, אַז דאָרט זײַנען אויך פאָרגעקומען זעהר פּלטיגע דעמאָנסטראַציעס, 12 פּאָליציאַנטען זײַנען פערוואונדעט געוואָרען. אין טראָיע האָבען די קאָמוניסטען גוטסמיטיגע רעגיער אַנגעטרעט פאַר אַ באַקאַט פון די אַמעריקאַנער סחורות.

דער פּלאַץ בײַ דער אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדע איז בערלין

זעהט אויס ווי אַ מיליטערישער לאַגער.

בערלין, 24 אויגוסט (א.ו.) צוליב מורא פאַר פּגרעטליכע דעמאָנסטראַציעס געגען אַמעריקאַ, האָט די דייטשע פּאָליציי פערשטאַרקט די שטרה און שטאַט. דער ווילהעלם-פּלאַץ, וואו עס געפינט זיך די אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדע פון די פערשיידענע שטאַטען און אַרום געשיגעלט געוואָרען מיט אַ שטאַרקע פּאָליציי-וואַך, אַזוי, אַז דער פּלאַץ מאַכט אויצן אַן אַנגרדיק פון אַ מיליטערישען לאַגער.

בײַם צוטרעטען דעם המון אויף דער לוויצינער שטראַסע, האָט די פּאָליציי זיך געשטויסן בײַנ צען מיט גוטגעגע שטעקעס.

טויטע און פערוואונדעטע

בײַ די דעמאָנסטראַציעס אין לייפּציג.

בלוטיגע דעמאָנסטראַציעס אין האַמבורג.

לייפּציג, 24 אויגוסט (פּאַט) געשטען אונזער זײַגען דאָ פאַרגעקומען קאָמוניסטישע דעמאָנסטראַציעס געגען דער עקזעקוציע איבער סאַקאָ און וואַנזעטי. עס איז געקומען צו פּלוטיגע צוזאַמענשטויסען צווישען דער פּאָליציי און די דעמאָנסטראַנטען, די דעמאָנסטראַנטען האָבען באַגעגנט מיט שטיינער אַ פּאָליציי-דעמאָנסטראַציע און דער'הרנ'עט געוואָרען אין אַנגער און שווער פערוואונדעט געוואָרען. עס זײַנען אויך דאָ עטליכע שווער-פערוואונדעטע פּאָליציאַנטען.

בערלין, 24 אויגוסט (פּאַט) הײַנט אונזער אין דאָ פאַרגעקומען אַ דעמאָנסטראַציע, מיטשער מיטינג געגען דער עקזעקוציע איבער סאַקאָ און וואַנזעטי. אין דער דעמאָנסטראַציע האָט זיך בעטייליגט די רויטע גווארדיע.

נאַכ'ן מיטינג האָט זיך פאַרמירט אַ דעמאָנסטראַציע, וועלכע איז אַרומגאַנגען ריהנ.

— אויף אַ מיטינג, וואָס איז פאַרגעקומען אין האַמבורג איז געקומען צו אַ צוזאַמענשטויס מיט דער פּאָליציי. אַ גרופּע דעמאָנסטראַנטען האָבען זיך געוואָלט אַרײַנקריגען אין אַמעריקאַנער קאָנסולאַט. 12 פערזאָן זײַנען פערוואונדעט געוואָרען.

דעמאָנסטראַציעס אין אַמעריקאַ

אַ געזעלשאַפט אויפ'ן נאָמען פון סאַקאָ און וואַנזעטי.

בעסטאָן, 24. אויגוסט (א.ו.) דער קאָמיטעט צו פערשטיגען סאַקאָ און וואַנזעטי רופט צוזאַמען אויף דעם 27. ד. ח. אַ גרויסען צוזאַמענקאָמען פון די סימפּאַטיקער פון סאַקאָ און וואַנזעטי. אויפ'ן צוזאַמענקאָמען וועט בעשלאָסען ווערען די פראַגע וועגען גרינדען אַ „געזעלשאַפט אויפ'ן נאָמען פון סאַקאָ און וואַנזעטי" ווי אויך וועגען די מיטלען, וואָס זאָלען אָנגענומען ווערען צו פערזיכערען די אַלמנות. דער קאָמיטעט צו פערשטיגען סאַקאָ און וואַנזעטי שרעקט זיך אַרום מיט אַ פּלאַן צו פאַרערן אַ רעוויזיע פון פּראָצעס, כדי מען זאָל זיך דערוויסען, אַז דאָס אַמעריקאַנער געריכט איז געגאַנגען אויף פאַלשע דרכים.

פּראָטעסטען געגען פייערליכען קבלת-פּנים

פון אַמעריקאַנער געסט אין פּאַריז.

פּאַריז, 24 אויגוסט (אמע) דער פּרעזעס פון די פראַנצויזישע סאָציאַליסטען פּאַלי, וועלכער האָט געגעבן אַ רוהיגען טאָן הײַנטיגע אויפגעפיהרט דער ענין סאַקאָ און וואַנזעטי איז אַלץ מערענדיגע געוואָרען. אַלוואַי זאָל דער פּראָצעס דינען פאַר אַ לעהרע פאַר'ן אַמעריקאַנער געריכט, אַז רעפּובליקאַנישע די גערעכטיגקייט זאָל מען נישט אויפגעגען די געפיסער פון די מענשען, כדי זיי צו געדולד זאָל נישט פלאַצען.

פּאַריז, 24 אויגוסט (אמע) דער פּרעזעס פון די פראַנצויזישע סאָציאַליסטען פּאַלי, וועלכער האָט געגעבן אַ רוהיגען טאָן הײַנטיגע אויפגעפיהרט דער ענין סאַקאָ און וואַנזעטי איז אַלץ מערענדיגע געוואָרען. אַלוואַי זאָל דער פּראָצעס דינען פאַר אַ לעהרע פאַר'ן אַמעריקאַנער געריכט, אַז רעפּובליקאַנישע די גערעכטיגקייט זאָל מען נישט אויפגעגען די געפיסער פון די מענשען, כדי זיי צו געדולד זאָל נישט פלאַצען.

פּאַריז, 24. אויגוסט (אמע) די הײַנטיגע ניו-יאָרקער פּרעסע בעמיהט זיך צו רעדען אין אַ רוהיגען טאָן הײַנטיגע דער עקזעקוציע איבער סאַקאָ און וואַנזעטי, אפילו דער „איהנינג האַרלד", וועלכער האָט ביז איצט געפיהרט אַנ'ענערגישע אַקציע לטובת סאַקאָ און וואַנזעטי שרײַבט: דער אורטייל אין געוואָרען אויפגעפיהרט. דער ענין סאַקאָ וואַנזעטי איז אַלץ מערענדיגע געוואָרען. אַלוואַי זאָל דער פּראָצעס דינען פאַר אַ לעהרע פאַר'ן אַמעריקאַנער געריכט, אַז רעפּובליקאַנישע די גערעכטיגקייט זאָל מען נישט אויפגעגען די געפיסער פון די מענשען, כדי זיי געדולד זאָל נישט פלאַצען.

דעם 30 אויגוסט ווערט געעפענט אין באַזעל דער

15. ציוניסטישער קאָנגרעס

די רעפּרעזענטאַנץ פון דער גרעסטער יודישער אָרגאַניזאַציע ווערט דאָסמאָל צונויפגערופען אין אַ מאָמענט בעת אין די פּראָבלעמען פון ארץ-ישראל-אויפבוי איז מעהר ווי תמיד בלוטיג פעראינטערעסירט דער רוב מניז פון יודישען פאָלק. די פראַגען וועגען אויפבוי פון לאַנד דורך ענטוויקלען דעם האַנדעל און אינדוסטריע פאַראַלעל מיט אַ פערפעסטיגונג פון די פערהאַנענע דאָרפישע ישובים, סיי די פּאָליטישע מאָמענטען, וועלען מיט'ן גרעסטען ערנסט בעטראַכט ווערען אויף די זיצונגען פון קאָנגרעס. די גאַנצע יודישע וועלט וועט מיט דער גרעכטער שפּאַנונג פערפאָלגען דעם גאַנג פון די דעבאַטען.

„לאָדזער טאָגעבלאַט"

האָט זיך דעריבער געגעבען די מיה צו קענען אינפאָרמירען איהרע לעזער געגען איבער אַלע ענינים, וואָס וועלען אויף דעם אַלוועלטליך יודישען פּאַרלאַמענט בעהאַנדעלט ווערען.

אונזערע חשוב'ע מיטאַרבייטער

דעפּוטאַט א. לעווינזאָהן און ד"ר א. טאַרטאַקאָווער

וועלען אין אַ רייה אַרטיקלען, בעריכטען און שילדערונגען אַלזייטיג בעלויכטען אַלץ, וואָס וועט אויפ'ן קאָנגרעס פאָרקומען.

סאוויעטען שיקען אדעלעגאט קיין אמעריקא

אנצוקניפּען בעציהונגען מיט די ניו־יארקער פינאנסיסטען.

מאסקווע, 24 אויגוסט (א. ו.) דער סאוויעטישער דעלעגאט הורוויטש אין אפגעפאהרען קיין ניו־יארק מיט'ן ציל אנצוקניפּען בעציהונגען מיט די אמעריקאנער פינאנץ־קרייזען. אין די סאוויעטישע קרייזען לעגט מען אבער גרויס געוויכט אויף דער דאזיגער נסיעה.

די דיסקוסיע איז דער ענגלישער פּרעסע וועגען דעם רעכטליכען מהית סוד מאנדאט־סיסטעם.

לאנדאן (יט"א) די „מאנטשעסטער גארדיאן" ווירפט אויפ־ארטיקעל דעם רעכטליכען מהות פון מאנדאט־סיסטעם. די צייטונג שרייבט, אז אין משך פון לעצטען יאהר האט זיך אויסגעטון טשעמבערלען אנגעשטרענגט אין אנ'אפיציע, וואס קען בעצייגען וועגען אלס אנ'אנגריף אויף דעם מאנדאט־סיסטעם. עס האנדעלט זיך וועגען די קאמפּעטענצען פון דער מאנדאט־זאמיסיע בעם פעלקער־בונד. די אויפמערקזאמקייט פון דער מאנדאט־זאמיסיע שרייבט דער ארגאן פון דער יודישער אגראנאמישער אינטערעסנטן, זעהט אויס צו זיין זעהר אויפגערעגט און בעגרעניצן די יעצטיגע פון דער קאמיסיע.

אויב עס וועט זיינען די אויפפאסונג פון דער ענגלישער רעגירונג וועגען פון דער מאנדאט פון פעלקער־בונד פריהער ארבעטן שפּעטער ווערען אנשטאט אן אמפּוציע ארבעט „פּראיורטיולסאוץ" מלוכה וועט זיך קאנען פון וואס אזרך דעם געפעלען אויף דער מאנדאט־טעריטאריע. נישט רעלעדיג זיך מיט קיין שום אויפטון. די שטענדיגע מאנדאט־זאמיסיע פיהרט אויצט אן אמת דרי צו זיך לערן די גרויסע רעפאָרם.

די פראגע קען רעזולטירט ווערען און פאלגענדע ווערטער, שרייבט „מאנטשעסטער גארדיאן": צו און די מאנדאט מאכט די סובערענע מאכט אויף דער מאנדאט־טעריטאריע און זי שטעלט נאר אנגעטער אנגעזעהן מאראלישען אויפזיכט פון גענף, אדער צו פיהרט זי אויס דעם מאנדאט נאר לויט אן אלגעמאכט פון פעלקער־בונד, וואס פערזאמלט פאר זיך די סובערעניטעט. ענגלאנד מיט די דאמיניאנס, פראנקרייך און בעלגיען זיינען בי דער מיינונג, אז דער פעלער בעשטייט אין סובערעניטעט געהערט זיי גאנץ אנשטארען און אהן צווייפל. נישט נאר צוויי בעשטערען מהות פון מאנדאט־סיסטעם האבען זיך אנגעגענשטעלט בעת דער דיסקוסיע, וואס האט זיך אנטוויקעלט נאר צוויי נעגעטיוולעכע שלעכען פון אונטערנאציאנאלער יורישפּרודענץ, צוויי נעגעטיוולעכע אויפפאסונגען פון אונטערנאציאנאלע בעציהונגען האבען זיך דא אנגעטראפען.

לאנדעס־קאנפערענץ פון די יודישע קהלות איז אונגארן.

בודאפעסט, 24. אויגוסט (טעלעגר. דורך יט"א) די פערוואלטונג פון יודישען קהלות־פערבאנד האט בעשלאסען צונויפצורופען א לאנדעס־קאנפערענץ פון די יודישע קהלות אין אונגארן. דער דאזיגער צוזאמענקאמען ווערט צוזאמענגערופען אויפ'ן יסוד פון דער סטאטיסטיק פון דער יודישער בעפעלקערונג, וועלכע איז לעצטענס פערפעכטליכט געווארען. די קאנפערענץ וועט פארקומען ענדע אקטאבער, אדער אנהויב נאוועמבער.

חרוקה־יודען מאכען שבת פאר זיך.

ירושלים, 24. אויגוסט (טעלעגר. דורך יט"א) אויף א פערזאמלונג פון אלע כוללים, אין וועלכער ס'האבען זיך אויך בעטייליגט אינגיגע אנגעזעהענע ארטאדאקסען איז בעשלאסען געווארען נישט אנצושליסען זיך אין דער אלגעמיינער יו. ישער קהלה, נאר צו בילדען א בעזונדערע קהלה פון די כוללים יודען.

אנדערטהאלבען מיליא' פונט

האט געזאמעלט דער „כרן היסוד" אין צוויי יאהר.

ירושלים, 24. אויגוסט (טעלעגר. דורך יט"א) דאס חיטה־דירעקטאריום פון קרן היסוד האט צוגעשיקט א בריעכ צו דעם ציוניסטישען עקזעקוטיוו אין לאנדאן פון די הכנסות פון קרן היסוד זייט 1925 ביז אפריל 1927. די הכנסה פון קרן היסוד פאר די דאזיגע צוויי יאהר בעטרעפט א מיליאן מיט 433 טויזענד פונט. דערפון האט פוילען געגעבען 36,892 פונט. די גרעסטע סומע האט יען געגעבען די פעראייניגטע שטאטען — 615,308 פונט.

דער דאזיגער בעריכט וועט צוגעשטעלט ווערען דעם 15. ציוניסטישען קאנגרעס.

טיילווייזע אמנעסטיע אין דייטשלאנד

בערלין, 24 אויגוסט (פאט) די היגע פרעסע מעלדעט, אז צוליב דעם 50־טען געבורטס־טאג פון פרעזידענט הינדענבורג וועט געגעבען ווערען אן אמנעסטיע, וועלכע וועט אדער נאר זיין חל אויף איניגע קשעגאריעס פערברעכען.

דייטשלאנד סימפּאטיזירט מיט'ן קאנגרעס פון די נאציאנאלע מינדערהייטען.

בערלין, 24. אויגוסט (פאט) „טאגעסצייטונג" ערקלערט, אז דייטשלאנד מארשירט נאך מיט סימפּאטיע דעם גאנג פון די בעראטונגען אויף דעם קאנגרעס פון די נאציאנאלע מינדערהייטען. דייטשלאנד וועט אבער פריהער נישט מאכען קיין שום קאנצעסיעס פאר די מינדערהייטען, וואס וואוינען אין איהרע גרעניצען ביז מען וועט נישט גאראנטירען די זעלבע רעכט פאר די דייטשע מינדערהייטען אין אנדערע מלוכות.

הויכער בעאמטער פון די פּאליטישע פּאליציי איז בולגאריע

אוועקגעשלעפּט געווארען אין אנ'אויטא

און מיוויסט נישט, וואו ער איז אהינגעקומען.

סאפיע, 24 אויגוסט (א. ו.) דער כעפּקרעטאר פון דער בולגארישער פּאליטישער פּאליציי, אפּאנאסאו, איז מיט א פּאר חברים צריק בשאלמען געווארען אין זיין אויטאמאביל וואוינונג אין מען האט אותם צו'מזמ'ת אויפ שטארק, אז ער האט געמוזט אלגעגרעץ לוגען און שפּוטאל. די אויפפארדערונג, וואס אין דעמאלט געפיהרט געווארען האט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט. מיט א פּאר טעג צוריק האט אנ'אונבעקאנטער פארשון ארטיגעשאסען מיט ארשוואלטער דורכ'ן פענסטער וואו עס אין געלעגען דער חולה, אבער צום גלוק אין קיינער נישט געווארען פערוואונדעט, אפּאנאסאו אין דאן ארומגערינגעלט געווארען מיט א וואך פון 2 דערשקמוטס. דערוויל אין אפּאנאסאו געווגר געווארען אין המצב האט ער אין דער בעגלייטונג פון זיין פרוי פערלאזט דאס שפּיטאל אין געוואלט מיט אנ'אויטא אוופאהרן אהיים. ווען ער אין ארום אויף דער גאס זייגען צו אוחם צו' דרי בעוואפנטע מענשען, וועלכע האבען בלויז־שעגל אנגעשריגען געמאלט די דערשקמוטס אין דערנאך הא בען זיי אפּאנאסאו'ן ארייגגעשטופּט אין אויטאמאביל מיט אוחם אויסק אין אנ אנבעקאנטער ריכטונג.

די פּאליציי אין בון אויצט נאך נישט געפאלען אויף די שפּורען פון דיזער פרעכער און עס אין אויך נאר נישט פעסטגעשטעלט געווארען דאס ארט, וואו זיי האבען אפּאנאסאו'ן פערשלעפּט

נייע פערוואלטונג אין פעראיין פון די צייטונגס־פערקויפער.

נעכטען אוונד איז אין אייגענע לאקאל פיעריקאווער 66 פארגעקומען די גרינדונגס־פערזאמלונג פון אונפאר־מיטאישען צייטונגס־פערקויפער־פעראיין אין לאדז.

עס איז אויסגעוועהלט געווארען א פערוואלטונג פון פאלגענדע פערזאנען: פרעזעס מנחם זאנענבערג, סעקרעטאר אברהם ווילגאוויסקי, וויצע־פרעזעס עמנואל לעדערמאן, וויצע־פרעזעס משה פערדער, גדליה וועלגארזש, עקיב גאלדבלום, אברהם בלאכמאן.

אומזיסט קען מען דורכזעהען די מאבע'לע פון די זעווינען פון דער פּוצ'ע־5־מער קלאס 15־מער מלוכה־לאטעריע מעגליך אחן הסכמה פון 8 פריה ביז 7 אוי אין דער בעיהמ'ער גליקליכער נרעסער און עלטסטער קאלעקטור, עקזיסט. פון 1835

E. Lichtenstein i S-ka Warszawa

אין דער צענטראלע פון דע' מאלעקטור

Marszałkowska 146

אדער אין די אב־טייליונגען פון דער ראי"ק

Bielańska 3, Kr. Przedm. 37, Królewska 43, Królewska 39, Nalewki 42

ŁÓDŹ, Piotrkowska 72

gm. Grand-Hotelu

WILNO, Wielka 44, tel. 425.

לאזען צו דער 5־מער קלאס קען מען נאך ביי אונז עזען בעקומען. די צוהערונג דויערט ביז'ן 16־טען סעפּטעמבער ד'י. איינשריפ־ריך. מיר צאהלען אויס געוויינען, קלי'ס און מיר טויזען אויס אויף נייע לאזען. עס איז אויך צו בעקומען לאזען דער 1־טער קלאס 16־מער מלוכה־לאטעריע, צוליב דער פאראיינסגעזעהענער מעג'יכקייט אז עס זאל אויספעהלען, בעטען מיר וואס שנעלער צו קויפען ביי אונז לאזען.

פ־ייזען פון די לאזען:

1/4 לאז 10 זל. 1/2 לאז 20 זל.

1/1 לאז 40 זל.

די פּראוינצער מעגען איינצאהלען דעם בעטראג פאר די לאזען אויף אונזער קאנטאר אין פ. כ. א.

פאר וואר שא 9,374

פאר לאדז 64,209

מיר רופען אייך צו קויפען א לאז! חומן קצר

ווער האט נעכטען געוואונען אויף דער לאטעריע?

13־טער טאג פון דער ציהונג.

15000 זל. נמ' 82929.

10000 זל. נמ' 103241.

80000 זל. נמ' 7263 77633 85601.

2000 זל. נמ' 13021 40414 81447 76449 56734 52738 52679 100772 97807.

1000 זל. נמ' 16317 17560 92309 91066 79116 46790 28944 104078 93087.

צי איז נישטא קיין ארט פאר דעם ארימען לעבעדיגען יתומ'ל

וואס איז אפּגעראטעוועט געווארען פון שמד?

(ג) אין שייכות מיט אונזער ידיעה אז די קהלה האט אנבערגעגעבען דאס אונטערגעוואר פשע 3 יעהריגע יתומים צו ערציהען און יתומים־הויז זעגער־זשער 40, דערוויסען מיר זיך, אז ה' רב פעגבאר האט זיך מיט פערשידענע תירוצים אבגעזאגט אויפצונעמען דאס דאזיגע פערוואגעלסע קינד, וואס איז אב געראטעוועט געווארען פון שמד.

דו אינטערעסענט פון פרעזעס תם אז פעדערעטאר נאדעל זעגען געבלויבען אהן רעזולטאט. דער פאקט האט אין די קהלה־קרייזען ארויסגערופען גרויס אויפרעגונג.

עס איז אויסגעוועהלט געווארען א פערוואלטונג פון פאלגענדע פערזאנען: פרעזעס מנחם זאנענבערג, סעקרעטאר אברהם ווילגאוויסקי, וויצע־פרעזעס עמנואל לעדערמאן, וויצע־פרעזעס משה

אויפרופען צו אקטיווע ארויסטרעטונגען.

מאסקווע, 24 אויגוסט (א. ו.) „פּראווד" האט ארויסגעלאזט אנ'אויפרוף צום פראלעטאריאט פון דער נאצ־ער וועלט, אז אלס פּראטעסט געגען דער שקרעצ'ליכער אנבער סאקא און וואנ־זעמי זאלען זיי פערשטארקען דעם קאמף מיט דער קאפּיטאליסטישער אר־דנונג.

דער אויפרוף פאדערט צו אקטיוו ארויסטרעטונגען.

ריגא, 24 אויגוסט אין מאסקווע און פארגעקומען ארויזונג דעמאנסטראציע פון 120 טויזענד מען. די רעדנער זעגען אנגעפאלען אויף א זעהר שארפע אופן אויף דער אמעריקאנער רעגירונג.

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט-אָהן פון 6 ביז 7 אין אָוונד.
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישטאריקגעשיקט.
אדרעס: „Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16
טעלעפאָנען: פון רעדאקציע 57. אדמיניסטראציע 47.

דידער אמאל אנ'איינזייטיגער פראיעקט

וועגען שטייער-רעפארמען.

דער פינאנץ-מיניסטער האט מאר זיין אָבשאַפן אויף אורלויב איבערגעגעבן מאר דער עפענטליכקייט. אז בקרוב וועלען אייגנעפיהרט ווערען וויכטיגע שטייער-רעפארמען. מיר דערוויסען זיך, אז די וויכטיגסטע פראגע איז אין פינאנץ-מיניסטעריום דער פארמעגען-שטייער, וועלכער וועט רעדוצירט ווערען פון א מיליארד זל. אויף 407 מיליאָן זל. דערמאר אָבער וועט מאר דער דאזיגער רעדוקציע איינגעפיהרט ווערען א שטענדיגער פארמעגען-שטייער, אגשטאָט אנ'איינמאליגען, ווי דאָס איז געווען ביז איצט.

נאָך אנ'ענדערונג זולהט מאר דאָס פינאנץ-מיניסטעריום: א פולשטענדיגע ענ- דערונג פון די קאָמבינאלע שטייערן און א הכנסה-שטייער, וועלכער וועט זיין עהנ- ליך צום פראנצויזיש-בעלגישען הכנסה-שטייער.

ווען אין די צייטען פון גראבסקי'ס ממשלה איז דורך די געוועצגעבערישע דיקטאטוראָ אָנגענומען געווארען דער שטייער-טיסטעס, האָבען מיר דאן אָנגעהוי- בען, אז זי וועט נישט אויסהאלטען די ערשטע פייער-פראָבע פון לעבען און מיר האָבען געפאָדערט א רעפארם פון דעם גאנצען שטייער-סיסטעם.

דיס לעבען האט אינגאנצען בעשטעטיגט אונזערע פאראויסזאגונגען, און מיר האָבען דערביבער געהאָפט, אז דער מיניסטער טשעכאָוויטש, אלס גוטער פינאנסיסט, וועט ארייננטראָגען א פראיעקט צו ענדערען פולשטענדיג דעם ביז-איצטיגען שטייער- סיסטעם.

דערווייל אָבער דערווייסען מיר זיך, אז דאָס מיניסטעריום האט נאָר אויסגע- ארבייט רעפארמען בנוגע דעם פארמעגען-שטייער, און א נייעם פראיעקט וועגען הכנסה-שטייער, דאגעגען האָט מען נארניט געהערט וועגען א רעפארם פון אומ- זאץ-שטייער.

ס'זענען דאָ צוויי, צי נאר דריי שטייערען, וועלכע פאדערען א גרינדליכע רעפארם, דאָס זענען: אומזאץ-שטייער, שטייער פון אונבעוועגליכע גיטער און פא- זענען. וועגען די ערשטע צוויי שטייערען האָט דער מיניסטער אפילו נישט דער- מאנט, די פאטענטען-פראגע איז יאָ בעריהרט געווארען. אָבער טאקי דאָס, וואָס ס'איז געזאגט געווארען וועגען דעם דאזיגען עניין, האָט ארויסגערופען אין די נוחר'ישע קרייזען נישט נאר אנ'אנטוישונג, נאר פשוט א פערביטערונג.

ראשית, דערמיט, וואָס דער נייער פראיעקט זולהט ווייטער מאר, זאָל ס'זאָל בלייבען דער פאטענטען-שטייער.

דאָס, וואָס דער אָפּצאָהל פאר די פאטענטען וועט אינגעליסען אין דער קאָ- וונאלער קאסע, נישט אין דער מלוכה-קאסע, ענדערט דאָך נישט די זאכלאגע.

מיר האָבען גערעכענט, אז דער מיניסטער, וועלכער האָט שוין בפהאָט די וועגליכקייט זיך איבערצוצייגען פון דער פראקטיק, אז די שטייער-לאסט פאלט אויף א קליינע צאהל בירגער, 2½% פון דער שטאטישער בעפעלקערונג צאהלען 34 פראָצענט פון אלע שטייערן, בעת די אנדערע 97 פראָצענט פון דער בעפעלקערונג צאהלען נאָר קוים 66 פראָצענט. שטייערן, אז די שטייער-רעפארם וועט אויך חל זיין אויפן טייער פון די אונפעוועגליכע גיטער אין דעם זין, אז דער דאזיגער שטייער וועט ווהן לטובת דער מלוכה און די קומונאלע אינסטיטוציעס וועלען האָבען דאָס רעכט צו נעמען צוגאָב-שטייערען.

דער מיניסטער שטעכאָוויטש האָט געדארפט צו וויסען, אז ס'איז נישט זערהאן קיין אומגערעכטער שטייער, ווי ס'איז דער פאטענטען-שטייער.

דאָס פינאנץ-מיניסטעריום וויל אינפיהרען דעם הכנסה-שטייער לויט'ן מוס- ער פון בעלגיען און פראנקרייך, טאָ פארוואָס נעמט מען נישט פון די דאזיגע נענדער א מוסטער בנוגע אלע אנדערע שטייערן?

די שטייער-סיסטעמען פון מערב-אייראָפּא בעוויין דאָך נאָר, אז דער אומזאץ- שטייער אויף אלע אופן, מיט ער וועגס בייַ אונז אינגעצויגען, איז א רואיגע מאר'ן מיפעלשטאנד און א חורבן פאר דעם סוחר-עולם. איבריגענס, צי וואָס דארף מען בייַשפילען. דאָס לעבען האָט בעוויזען, אז דער אומזאץ-שטייער, וועלכער ווערט גע- נומען אין אלע שטאטען, דורך וועלכע די סחורה נעהט א דורך, איז פשוט א קאטאס- קאציע פון מוחר'ישען פעראנטוואָרטלעכקייט.

עס ליגט דאָך אין אינטערעס פון דער רעגירונג, אז דער אינערליכער מארק זאָל זיך ענטוויקלען, און דאָס איז נאָר מעגליך, ווען דער האנדעלס-שטייער וועט פערלייכטערט ווערען.

דער פראיעקט צו רעפארמירען דעם שטייער-סיסטעם, נישט פאשאפענדיג די פאטענטען, וועט נאכהער פערטיטען דעם אונטערשיד צווישען דער בע'עולה'שער שטאטישער בעפעלקערונג און דער פריוויליגירטער דארפישער בעפעלקערונג.

דער פלאן צו רעפארמירען דעם שטייער-סיסטעם איז אנגעהויבן, ווען ער בעלעסטיגט צוויי די שטאט און פערלאנגערט געוואלדיג די דארפישע אינוואוינער. דער דאזיגער פלאן דארף דעריבער אין דער פארם, ווי ס'האָט איהם פארמולירט דער פינאנץ-מיניסטער, נישט ווערען קיין גזוזן.

סענ. ד"ר ה. ראָטענשטרייך.

בעפעהל פון דער אמעריקאנער רעגירונג ארויס- צושיקען „צייטווייליגע בעזוכטער".

וואשינגטאן (יט"א) דער אר- בעטס-דעפארטאמענט האט פונגאנדער- געשיקט פארארדנונגען צו די אמרגו- סטראציאס - אינספעקטאָרען אין פער- שיידענע דיסטריקטען פון לאנד אויפ- זוכען אלע אין אמעריקא בעזוכטע ווי עס איז זיי ערלויבט.

מערדער פון 70-יעהריגטי יוד אונבעשטראפט.

קאָוונע (יט"א) די מיליטערישע פראקוראטור האט בעשלאסען צו אנולי- רען דעם פרעזעס געגען די מאלדאטען אין דער שטאָט אלעקסאנדר, וועלכע האָבען אויפגעהאנגען אין דער שטאָט מיט צוויי ארומ- ליגענדע דערפער אין דער נאכט פון 14 אויגוסט, אלס אין נקמה פון דעם מאָרד אין דער שטאָט אלעקסאנדר.

דער טויט פון וועלט-בעריהמטען יודישען פראפעסאר.

פראָפ. שטערנבערג איז אָמאל געווען אַ וויכטיגער רעוואלוציאנער און איז פערשיקט געווען אויף 10 יאהר קייז סאָכאָלין.

פאָסקווא (י.ט.א.) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, איז אין רודערחאָף, הינטער לענינגראד, אין עלטער פון 66 יאהר געשטאָרבען דער דירעקטאר פון [אי] לענינגראד, פראָפ. לעאָ שטערנבערג.

פראָפ. שטערנבערג איז געווען גע- וואָרען אין זשיטאמיר בייַ א פערמעגלי- כער יודישער פאמיליע, וואו ער האָט בעקומען אנ'עכט-יודישע ערציהונג. א קורצע צייט האָט שטערנבערג געלערנט אין דער זשיטאמירער, ראביגער-שול פון וועגען ער איז איבערגעגאנגען אין גים- נאזיע. וויינדיג שפעטער א סטודענט פון יורידישען פאקולטעט, פריהער אין פע- טערבורג און נאכהער אין אָדעס, איז שטערנבערג צוגעשטאנען צו דער רע- וואָלוציאָנערער בעוועגונג, נעהמענדיג א טיכטיגען אנטייל אין דער אָרגאניזאציע פון די ערשטע רוסישע רעוואָלוציאָנערן די „נאראָדאָוואָלצעס". שטערנבערג איז געווען איינער פון די אָרגאניזאטאָרען און אנטלעגענוען פון „נאראָדאָוואָלצעס- צוזאמענפאהר אין 1885. מיט א יאהר שפעטער איז ער אַרעסטירט געווארען און נאכדעם ווי ער איז אָפּגעזעסען 3 יאהר איינצעל-געפענגניש, איז ער פער- שיקט געווארען אויף 10 יאהר קאטארגע אויפ'ן אינזעל סאכאלין, אין איינעם פון די מאמע פערוואָרפענסטע ישובים פון דאזיגען אינזעל — וויאכוו. דארט האָט זיך שטערנבערג ד יאהר נאכאנאנד אָפּ- געגעבען מיט דער אויפארשונג פון די פרימיטיווע פעלקער אויפ'ן ווייטען צפון. ער האָט געוואנדערט איבער'ן סאכאלין- אינזעל און אמור, פארשענדיג די שפרא- כען, זיטען און רעליגיע פון די פרי- מיטיווע פעלקער. גלייכצייטיג האָט ער פערעפענטליכט צ פך וויסענשאפטליכע ארטיקלען וועגען עטנאָגראפיע און אר- כעאָלאגיע אין ספעציעלע זשורנאלען.

לויט דעם מאניפעסט פון יאָהר 1897 איז שטערנבערג'ן ערלויבט געווארען צוריקצוציהען זיך קיין זשיטאמיר, און לויט דער השתדלות פון דער וויסענשאפט- ליכער אקאדעמיע איז איהם ערלויבט געווארען צו קומען קיין פעטערבורג, וואו ער האָט אויסגעהאלטען עקזאמען אויף דעם יורידישען סאקולטעט. אין 1901 איז שטערנבערג בעשטימט געווא- רען אלס חויפט-עטנאָגראף פון דעם עטנאָגראפיש-אנטראָפּאָלאָגישען מוזיי.

אין 1910 האָט שטערנבערג אונטער- גענומען א צווייטע וויסענשאפטליכע רייז אין איבער סאכאלין און אמור, וואו ער האָט געמאכט וויכטיגע עטנאָגראפישע און ארכעאָלאָגישע אויספארשונגען. אי- בערהויפט האָט ער בעת דער רייזע שטו- דירט און געזאמלט וויכטיגע מאטעריא- יאלען וועגען דעם לעבענסשטייגער, רע- ליגיעזע שפראך און מוזדליכע ליטעראַ- טור פון דעם שבט גיליאקען. ער איז געווען דער ערשטער, וואָס האָט פעסט- נעשטעלט, אז די גיליאקען געהערען צו דער משפחה פון די אמעריקאנער אינ- דיאנער. פראָפ. שטערנבערג האָט פער- עפענטליכט א גרויסע צאהל וויסענשאפ- טליכע עטנאָגראפישע און עטנאָמאָלאָגי- שע ווערק אין רוסיש, דייטש און ענג- ליש. ער האָט זיך גערעכענט פאר אינ- גאנצען מיט די וועלט-בערימטע געלעהרטע אין זיין מאך. נאָך דער רעוואָלוציע האָט ער צוזאמען מיט דעם בעריהמטען גע- לעהרטען פראָפ. ראדלאוו געשאפען און אָרגאניזירט דעם עטנאָגראפיש-אנטראָפּאָ- לאָגישען מוזיי בייַ דער וויסענשאפ- ליכער אקאדעמיע אין לענינגראד. ער איז אויך ביז זיין לעצטען טאָג געווען אנפיהרער און פערזיצער פון דער עט- נאָגראפישער אבטיילונג בייַם לענינגרא- דער אוניווערסיטעט.

פראָפ. שטערנבערג איז אויך געווען טעטיג אויף דעם פוליטישען און געזעלשאפטליכען געביט; ער איז געווען א שטענדיגער מיטארבייטער פון די ראַ- דיקאלע מאָנאטשרישטען און צייטונגען „רוסקייע באגאטסטוו", „פון אשטשע- שוו", „נאשי דני", „סאָבאָדא אי ראַ- וענסטוו". זיין אָפּהאנדלונגען וועגען די „נייעסטע"-פארשונגען וועגען יודישער אנטראָפּאָלאָגיע (רוסיש) און די „אַראַ- גדיע פון א זעקס-מיליאָנען פאָלק" (וועגען יודען אין אלטען רוסלאנד) זענען אויסגעגעבען געווארען אין בעזונדערע אויסגאבען און האָבען אויפגעהאלטען דרייט אויסגאבען.

ער

סאקא און וואנזעטי— קרבנות פון האס און פחד.

דער פיזישער טויט פון די מערטירער איז א מאָראלישער טויט פאר זייערע העגסער.

וואס זאגט די פוילישע פרעסע וועגען טויט פון סאָקא און וואנזעטי?

דאס אויספיהרען דעם טויט-אורטייל אויפ'ן ציווי אינטאליגענטשארפטער סאקא און וואנזעטי, וואס האט אויפגעטרייסלט די נאנצע וועלט, האט גע- פונען א ששארקען אפקלאנג און דער גאנצער פוילישער פרעסע. פשוזדערס שארף טרעט ארויס געגען דעם דאזי- גען שאנד-פלעק אויף דער אמעריקאנער יוסטיץ דער „גלאס פראוודי".

„די וועלט און דייטשער געוואָרען מיט גאר אמעריקאנישע שרעקאהרונג, שרייבט דער דעראסטער פון „גלאס פראוודי", דער אנטאל סעם אין געפלוטען פערשטוי- נערט און טויב צו דעם רחמנות כע- שרייי פון דער גאנצער וועלט. דער פילם האט זיך טראגיש פערענדיגט, נישט אויפ'ן אמעריקאנישען שטוגער. נישט אזוי פאר די פערשטעט, וועלכע זע- נען נאר די זיכטיגיידיגע שרעקליכע יסורים מערד נישט פעהיג געווען צו לע- בען, ווי פאר דעם גוטען נאמען פון דעם אמעריקאנער כעריכט, פאר'ן נצחון פון אמת איז פאר די אויסארוטעט פון דער קלאמר פון דער וויסער ראסע.

דער דאזיגער טומעלריגער פראצעס איז געווארען די פאנווע, ארום וועלכע ס'האבען זיך מאבילזירט די לויבראלע כוחות פון דער נאציע וועלט גיגען דער אלוועלטליכער רעאקציע. וועלכע טרעט ארויס אימעטום אונטער פערשידענע געטען.

„די באמבען אטענטאטען, וועלכע האָ- בען בעגלייט די פראצעסס-אקציע פון דער נאנצער נוסטיגער וועלט, האבען אבסאלוט נישט פערקלענערט די מאָראַ- לישע בעדייטונג פון די דאזיגע פראָ- טעסטען.

די אחריות פאר די דאזיגע אטענטאַ- טען פאלט איכשלוסליך אויפ'ן גערולט און מאסאשוסעטס און די קאפיטאליסטיש פערקלעטשטער ערשטע וועלט צו! דער פערשפרייטונג פון דער פראטעסט-לוא- ליע און די פעראנטוואָרטונג שטאטען.

„סאקא און וואנזעטי זענען קרבנות פון האס און פחד לו דער רעאקציע, וועלכע זיך פערשראָקען פאר דעם אויסדרוק פון דער אנטיפאטיע פון דער אמעריקאנישער נעריעלטיגקייט".

„שרעק און קינמאל נישט קיין בעווייז אין דער שאר-פקייט די לאסטן נעטעגוצאציע אין דער דינגטיגער געזעלשאפט, פערעג- דינט דער „ראבאטניק":

„וואנזעטי האט אין דער לעצטער מי- נוט געקאָנט מוחל זיין זיינע השגחה, אבער דער ארבייטער קלאס וועט נישט מוחל זיין".

וואנזעטי'ס טראגישע ליבע.

ווי אזוי איז ער געוואָרען אנ'אנארכיסט? וואס דערצעהלט וועגען דעם וואנזעטי'ס שוועסטער?

לואיזא וואנזעטי, די שוועסטער פון דעם אונגליקליך-אומגעקומענעם מערטי- רער, וועלכע איז א פאר טאָג מאר דער עקזעקוציע אנגעקומען קיין אמעריקא צו געזעגענען זיך מיט איהר ברודער, האָט מאר א גרויסע זשורנאליסטישע דער- צעהלט די ליבעס-געשיכטע פון איהר ברודער, וועלכע איז געווען די עיקר מיבה פון זיין טרויעריגען גורל.

די שוועסטער האָט דערצעהלט: אין די יוגענד-יאהרען האָט דער ברודער זיך פערליבט אין א מעדעל פון זיין גע- בורטס-שטאָט. די ליבע איז געווען א געגענזייטיגע, אבער איהרע עלטערן, וועלכע זענען געווען זעהר רייך און גע- שטאמט פון הויכען אדעל, האָבען באין- אוסן נישט געוואָלט צולאזען צו דעם שידוך. ווי קומט עפעס אנ'אָרימער אר- בייטער, וואָס פערמאָגט נישט קיין געלד און נישט קיין יהוס אין זייער משפחה?

די ברידער פון דעם דאזיגען מעדעל האָבען אמאָל אָבגעשטעלט וואנזעטי'ן אין דער גאס און איהם ערקלערט, אז אויב ער וועט וואגען צו גרייפען בלויז צו זייער שוועסטער, וועלען זיי איהם די ביינער צובראָכען. אבער וואנזעטי איז נישט געווען פון די שרעקעוודיגע, בפרט, אז דאָס מעדעל איז געשטאנען אויף זיין זייט און די האָבען ערקלערט פאר איהרע עלטערן, אז נישט קוקענדיג אויף זייערע דראָהונגען, וועט זי דאָך חתונה האָבען מיט דעם ארימען וואנזע- טי. אין א געוויסען אָוונד, ווען וואנזע- טי איז אדורכגעגאנגען א שמאָל געסעל, וואו ער האָט זיך געהאָט געזעהן מיט זיין געליבטע, זענען איהם בעפאלען איהרע ברידער מיט א באנדע געדונגע- נע שלעגער, וועלכע האָבען זיך אויף איהם געוואָרפען מיט שטעקענס און מיט מעסערס. די אונטערגעהעצטע שלע- גער האָבען אויף א שרעקליכען אופן צושלאגען און פערוואונדעט וואנזעטי'ן, וועלכער האָט נישט געהאט מיט וואָס זיך צו פערטיידיגען. די שוועסטער זייע- רע, וואנזעטי'ס געליבטע, האָבען זיי ארייגגעגעבען אין א קלויסטער, גלוי- בענדיג, אז דארט וועט זי מערגעסס אין איהר ליבע. וואנזעטי איז א לאנג צייט געלעגען קראנק און געהיילט זיך פון די שווערע וואונדען, וועלכע ער האָט בעקומען.

די אייגענשלעכטע אין די טוגקעלע מויערן פון קלויסטער איז ארייגעפאלען אין א מעלאנכאָליע. שטעטער איז זי אויך געווארען שווינדיכטיג און אין א קורצע צייט ארום איז זי געשטארבען.

פון יענער צייט אָן איז אייגעפערשטען א געוואלדיגע ענדערונג אין וואנ- זעטי'ס שטימונג. ער איז געווארען א בעזאָלדיגער שווייגער, שטענדיג ארום- בעגאנגען אנ'אומעטיגער און אין זיינע אויגען האָט געברענט א פייער'ל פון שנאה און האס.

ער האָט זיך מעהר נישט געקענט אויפהאלטען אין איטאליען און איז אוועקגעפאָהרען קיין אמעריקא, כדי, ווי ער האָט געזאָגט, אנצוהויבען א ניי לעבען.

אין אמעריקא האָט ער זעהר שווער געאַרבייט און ער האָט זיך זיכער אַרויפגעאַרבייט אויף א געוויסע מדרגה, ווען א סראגישער צופאל, וואָס האָט צו- נישט געמאכט אלע זיינע פלענער.

וואנזעטי איז געווען אנ'אנגעשטעלטער אין א ביורו.

איינמאָל ווען ער איז געקומען ווי געוועהנליך צו דער ארבייט, האָט מען איהם ערקלערט, אז ס'פעהלט א גרעסע- רע סומע אין דער קאסע און דער חשו- פאלט אויף איהם. ער האָט געשוואירען, פערזיכערט בייַ אלעם וואָס איז איהם הייליג, אז ער איז אונשולדיג. אבער אזוי ווי ס'איז נישט געווען קיין אנדע- רער, אויף וועמען מ'זאָל ארויפוואַרפען די שולד, איז ער געווארען ארעסטירט און אָבגעזעסען א לענגערע צייט אין דער תפיסה.

זיכעגדיג אין דער תפיסה, האָט ער געשריבען פאלגענדען בריף צו זיין שוועסטער: „כ'שווער דיר, ליבע שוועס- טער, בייַם אנדענקען פון דער פרוי, וואָס איז פאר מיר געווען די איינציגע הייליגקייט, אז מ'האָט מיך אומזיסט בע- שולדיגט, איך בין אונשולדיג". דער אומזיסטער ארעסט האָט נאָך פערגרע- סערט בייַ איהם די פערביטערונג צו דער וועלט. דאָס זענען די מיבות, זענען וואנזעטי'ס שוועסטער, וועלכע האָבען איהם געהאלפען אין די רייהען פון די אנארכיסטען און האָבען גורם געווען צו זיין שרעקליכען טויט.

נאטאל שטרייק— א לעבענס-ווענליכער מיטגליד פון דער ציוניסטישער ארגא- ניזאציע אין אמעריקא.

ניו-יארק (יט"א) אם ווערט אפי- ציעל מיטגעטיילט, אז דער בעקאנטער יודישער מיליאָנער און פילאנטראפ נא- מען שטרוס האָט זיך צוזאמען מיט זיין פרוי פערשריבען אלס לעבענס-לענגלי- לער מיטגליד פון דער ציוניסטישער אר- גאניזאציע אין אמעריקא.

ה' שטרוס און זיין פרוי האבען זיך פערשריבען אלס לעבענס-לענגליכע מיט- גליידער פון דער ציוניסטישער אר- גאניזאציע אין אמעריקא.

ה' שטרוס האָט ווי ער איז געקומען אין דער בעקאנטער יודישער מיליאָנער אין פילאנטראפ נא- מען שטרוס אין דער אמעריקאנישער אר- גאניזאציע אין אמעריקא.

ה' שטרוס האָט אויפגעהויבן אלס לעבענס-לענגליכע מיט- גליידער פון דער ציוניסט

אנגעזעהענער אדוואקאט דינגט באנדיטען זיי זאלען איהם ערמארדען.

ער בעגעהט נישט סיין זעלבסטמארד, ווייל ער וויל נישט פערלירען די פערזיכערונגס-געלדער.

אין סט. לואיס איז ניט לאנג פאר־געקומען אייגער פון די מערקווירדיגסטע גערדען אין דער געשיכטע. די מעהיגסטע רעטעקשיוען און דער גאנצער פאליצי־דעפארטאמענט קענען דאס געהיימניס נישט אויפלעזען.

פאסירט האט אז וואס: קליפארד היקס, א יונגער און פראמינענטער אדוואקאט, וועלכער האט געהאט זיין ביורא אין שותפות מיט דעם געוועזענעם גובערנא־טאר פון מיסורי און אנדערע פראמינענ־טע אדוואקאטען, איז מיט עטליכע וואכען צוריק געפונען געוואָרען ערמארדעט. זיין קערפער איז געווען דורכגעלעכערט און א טאר צעהנדליג קוילען און ער איז געלעגען אויף א זשטיינען וועג, עט־ליכע מייל היינטער'ן שטאט.

דער טויט פון דעם יונגען אדוואקאט האט ארויסגערופען א סענסאציע אין שטאט. די פראגע איז געווען: ווער האט איהם ערמארדעט מר. היקס איז געווען יונג און רייך. ער האט געשפילט וועהר א וויכטיגע ראלע אין דער געזעלשאפט. ער איז געווען בעוואוסט אלס פרומער, געשטארבטיגער יונגערמאן, וועלכער האט זיך אפגעגעבען מיט אדוואקאטור און האט געמאכט דערפון א שעהן לעבען. דער ערמארדעטער איז געבראכט געוואָרען צו קבורה און מען האט שוין געמיינט, אז די גאנצע פראגע וועט פער־נעסען ווערען.

אבער אין עטליכע טעג ארום נאך דער לויה האבען זיך אנגעהויבען חע־רען קלאנגען, וועלכע האבען ארומגע־ריינגעלט דעם טויט פון יונגען אדוואָ־קאט מיט סודות און האט מעהר מען האט גערעדט, אלץ געהיימניספולער איז דער מארד געוואָרען. עס איז דערגאנ־גען אזוי ווייט, אז מען האט אנגעהויי־בען פערדעכטיגען צי איז דאס גאר אין גאנצען געווען א מארד. אפשר האט גאר ער. היקס בעגאנגען זעלבסטמארד. מען האט אויסגעגראבען דעם קערפער און מען האט זיך איבערצייגט, אז קיין זעל־בסטמארד זענען די פערזיכערונגס קאמ־פאניעס ניט מחויב אויסצוצאהלען די פאליסען. הען אבער דער קערפער איז אויסגעגראבען געוואָרען, האט מען זיך איבערצייגט, אז קיין זעלבסטמארד האט נישט געקענט זיין. אימיצער האט איהם זיכער ערמארדעט, אבער אויב אזוי, טא פון וואנען האט דער יונגער אדוואָקאט געוואוסט, אז ער געהט דעם אין דעם טאג שטארבען און ער האט בעהויזען אויפצוארבייטען אלע אינצעלהייטען פון זיין זואהז?

הען די אינטערזוכונג האט זיך אנ־געהויבען, איז געפאלען א חשד אויף מר. היקס'ס יונגערען ברודער. די דינסט פון דער היקס פאמיליע האט עדות גע־זאגט, אז נאך מיט עטליכע שעה אחידער מען האט דעם טויטען קערפער געפונען האט דער יונגערער ברודער בעזוכט, אז מר. היקס איז ערמארדעט געוואָרען און מען איז גלייך אויף אין ערמארדעטענס ביורא צוצוגעהאלטן זיינע פריוואטע פאפירען, דער יונגערער ברו־דער איז ארעסטירט געוואָרען. ער האט זיך ארויסגעזוכט, אז מיט א מאר שעה פארן טויט האט דער יונ־גער אדוואָקאט אנגעשריבען א בריף צו זיין פרוי, אין וועלכען ער לאזט איהר וויסען, אז זי וועט איהם טויט קטנמאל נישט זעהן. מיט א טאג אדער צוויי פארן מארד האט ער ארויסגענומען א פאליסע אויף 365 טויזענד דאלאר און האט איבערגעלאזען א צואה, אז דאס געלד פאר דער פאליסע זאל נאך זיין טויט איבערגעגעבען ווערען צו זיין יונ־גערען ברודער, וועלכער זאל עס צעטיי־לען צו די בעל-חובות, וועמען ער איז שולדיג געלד. עס זענען אויך אויסגע־דעקט געוואָרען אנדערע בעהויזען, וועלכע בעהויזען, אז מר. היקס האט זיך געגרייט צו שטארבען און האט זא־גאר אראנזשירט די איינצעלהייטען פון זיין לויה.

איידער מען האט אויסגעגראבען דעם קערפער איז געווען א שטארקער חשד, אז מר. היקס איז בעגאנגען זעלבסט־מארד און אויף דעם סאך האבען זיך די פערזיכערונגס קאמפאניעס ענטזאגט אויסצוצאהלען די פאליסען, ווייל ער האט פאר'ן טויט ארויסגענומען, ווייל ס'איז דא א געזעץ, אז אין פאל פון זעל־בסטמארד זענען די פערזיכערונגס קאמ־פאניעס ניט מחויב אויסצוצאהלען די פאליסען. הען אבער דער קערפער איז אויסגעגראבען געוואָרען, האט מען זיך איבערצייגט, אז קיין זעלבסטמארד האט נישט געקענט זיין. אימיצער האט איהם זיכער ערמארדעט, אבער אויב אזוי, טא פון וואנען האט דער יונגער אדוואָקאט געוואוסט, אז ער געהט דעם אין דעם טאג שטארבען און ער האט בעהויזען אויפצוארבייטען אלע אינצעלהייטען פון זיין זואהז?

הען די אינטערזוכונג האט זיך אנ־געהויבען, איז געפאלען א חשד אויף מר. היקס'ס יונגערען ברודער. די דינסט פון דער היקס פאמיליע האט עדות גע־זאגט, אז נאך מיט עטליכע שעה אחידער מען האט דעם טויטען קערפער געפונען האט דער יונגערער ברודער בעזוכט, אז מר. היקס איז ערמארדעט געוואָרען און מען איז גלייך אויף אין ערמארדעטענס ביורא צוצוגעהאלטן זיינע פריוואטע פאפירען, דער יונגערער ברו־דער איז ארעסטירט געוואָרען. ער האט אבער געבראכט בעווייזען, אז ער איז גאר געווען אויף א מיטינג אין דעם אוועגד פון מארד, און אז ער האט קיין האנד אין דעם נישט געקענט האבען. אויף דער פראגע פון וואנען ער האט געוואוסט וועגען דעם מארד פון זיין ברודער נאך איידער דער קערפער איז געפונען געוואָרען, האט ער ערקלערט, אז ער האט געהאט אזא פארגעפיהל. ער האט דערבייז דערצעהלט די פאלגענ־דע געשיכטע:

פאר די לעצטע עטליכע וואכען, האט ער געזאגט, האט זיך דער ברודער ארומגעטראגען מיט דעם געדאנק, אז אימיצער וויל איהם ערמארדען. מיט עטליכע טעג צוריק איז אויף איהם גע־מאכט געוואָרען א איבערפאל, אין וועל־כען מען האט בייַ איהם צוגענומען 5 טויזענד דאלאר. נאך דעם איבערפאל האט ער כמעט יעדען טאג בעקומען א בריף מיט טראגשונגקעס, אז מען וועט איהם ערמארדען. פאר זיין פרוי האט מר. היקס דערצעהלט, אז ער קען די חברה איבערפאלער און און אז ער וועט זיך מיט זיי אפרעכענען. אבער ווער די באנדיטען זענען האט ער נישט אויסגע־זאגט.

אין דאן א צווייטע געהיימניס: לעבען דעם טויטען קערפער האט מען געפונען א פאר האנדשוה פון א פרוי. הען מען האט געגומען פונאנדערפרעגען האט מען זיך דערוואוסט, אז ארום 6 א זייגער פארנאכט, דאס הייסט מיט עטליכע שטונדען אחידער דער מארד איז בע־גאנגען געוואָרען, האט מר. היקס געגע־סען מיטאג צוזאמען מיט א פרוי אין א געוויסען רעסטאראן. די פרוי איז געווען אנגעטון אין שוואַרצען, און לויט ווי דער קעלנער פון יענעם רעסטאראן דער־צעהלט, האט יענע פרוי געטראגען שוואַרצע האנדשוה ווי די, וואס מען האט געפונען לעבען דעם טויטען קערפער. די דעשעקטיוען דריינען דערסון, אז די פרוי איז געווען מיט מר. היקס ביז דער מארד איז געווען, איז נאך דערווייל נישט געלונגען אויסצוגעפינען.

דאן האט פאסירט נאך א זאך: באלד נאכ'ן טויט פון מר. היקס האבען באנ־קראטירט צוויי באנקען און עטליכע גע־שעפטען, און באנקראטירט האבען זיי צוליב דעם, וואס מר. היקס האט דער־טען דיסקאנטירט דאקומענטען אויף צעהנ־דליגער שויזענדער דאלאר און די דאָ־קומענטען זענען גארנישט ווערט געווען; עס האבען זיך געמאלדען א סך קרעדי־טארען, וועלכע האבען דערצעהלט, אז זיי האבען די לעצטע צייט שטארק גע־מאכט זייערע חובות בייַ היקס'ן און ער האט פערשפראכען די טעג צו בעצאה־לען. דאס בעווייזט ווידער אמאל, אז דער יונגער היקס איז געווען איינגע־שונקען אין חובות און האט נישט גע־וואוסט ווי אזוי ארויסצוקריכען. דאס האט וואהרשיינליך געסיהרט צו זיין טראגי־שען טויט. עס איז דאך אבער קלאר ווי דער טאג, אז דא איז נישט געווען קיין פאל פון זעלבסטמארד. טא ווער זשע האט פארט בעגאנגען דעם מארד און צוליב וועלכע אורזאכען?

דער קריין - ריכטער איז אין דער מיינונג, אז מר. היקס האט געמאכט א פערשווערונג געגען זיין אייגענעס לעבען און ער האט אלין געפלאנעטעט זיין מארד. ער איז גישט געגאנגען קיין זעלבסטמארד. ערשטענס, צוליב דעם, וואס ער האט וואהרשיינליך קיין מוט נישט געהאט דאס צו טון, און צווייטענס, כדי די פערזיכערונגס קאמפאניעס זאלען זיך נישט בענוצען מיט דעם גע־זעץ און נישט וועלען אויסצאהלען די 365 טויזענד דאלאר פאליסען, וואס ער האט פאר'ן טויט ארויסגענומען. עס איז דעריבער מעגליך. אז ער האט געדונגען באנדיטען פון דער אונטערוועלט זיי זאלען מאכען דאס שטיקעל ארבייט. און זיי האבען דעם מארד דורכגעפיהרט.

אבער ווי קומען אהין די ערויען־האנדשוהז און וואס איז די גאנצע גע־שיכטע מיט דער פרוי אין שוואַרצען, וועלכע איז וואהרשיינליך געווען די לעצטע צו זעהן איהם א לעבעדיגען? ווען אז די געהיימניס זאל אויפגעלעזט ווע־רען וועט אפשר קלאר ווערען די גאנ־צע מערפלאנפערטע געשיכטע מיט דעם טראגישען טויט פון מר. היקס. דער־ווייל אבער מערבלמבע די גאנצע מעשה א טיפע געהיימניס.

—0—

וואס מען דערצעהלט זיך איז זאקאפאנע.

אַ מעשה מיט אַ בער.—בעטלער, וואס קענען די מלאכה.—גוראַלעס האַלטען נישט פון געפאַרבטע ליפּען.

(א בריף פון א קורגאסט אין זאקאפאנע).

אויב איהר האט לעצטענס איינגע־מאל געלייענט אין די צייטונגען, אז גע־נען זאקאפאנע האט א בעריכע צעריסען איינגע מענשען (מען האט זי שוין אגב רערשאסען אויף דער טשעכישער זייט, וואו איהר חלילה נישט מיינען, אז אין אקאפאנע איז פשוט א סכנה ארויסצו־גהען אויף דער גאס. די דערמאנטע זאלען האבען פאסירט, מערשטענס, אין דער שטאט, גאר הייט אין די נערג, און דערצו איז עס נאך א סך א וועלטענער פאל, ווי דערהרג'ט צו ווערען פון א בליץ. לעצטענס זיצען מיר אויף דער ווראנדע, אין פריוצלינג דערהערען מיר אזוינע מינים קלאנגען, וועלכע איהר קענט אפט הערען נעבען די קאמיסאר־יאטען, בעת מען שלעפט אהינצו א טיפור'ן צי א גאסען-פרוי, מיינט איהר, דאס איז דאס אזוינס געווען ? דאס האט איך א „גוראל" א האלב שכור'ער לוסטיג ומאכט. און ווען גוראלעס זינגען, זינ־גען זיי גישט, גאר זיי הייבען כמעט. דאס די סיבה דערפון, הייס איך גישט גאר כ'האב זיי געזעהן אויף א יום-טוב. האבען זיי איך אזוי געזונגען.

פאלט איין אונזער דינסט איהם א ריף צו שון, און ער לאזט זיך נישט בעטען, ווייל זיך צו צו אונז, און דערזעהענדיג אז בייַם טיש זיצען יונגע שעהנע פרוי־ינס, הויבט ער אן צו דערצעהלען וועגען גדולות, אז ער איז פלומרשט גאר דאס געקומען פון אמעריקא און אז ער מערמאגט א סך דאלארען און ער זוכט א כלה. אגב דערצעהלט ער אויך, אז אין די יונגע יאהרען (מיט 20 יאהרען צוריק) האט ער אלס פיהרער מיט נאך א חבר בעגלייט א מאן 20 טוריסטען אין די בערג. פלוצלינג קומט אן א בער. אלע צעלויפען זיך, ער מיט'ן צווייטען פיהרער פערבלייבען אויפ'ן ארט און מען, מוז דערטען א בעטלער אויך קענען די מלאכה... אנדערש, זאגט ער, וועט ער שטארבען פון הונגער. הען איך, דערצעהלט מיר איינער פון זיי, וואלט גערעדט פויליש, וואלט איך אויסגעגאנ־גען פון הונגער. נעם איך מיר אבער צו צו א פראנצויז, צו א ענגלענער, אדער גאר אנ'אמעריקאנער און פערפיהר מיט איהם א שמיס אויף זיין לשון, דאס כאפ איך די אפט'ע מטבע. איך, גיב ער צו, רעד קאליגראפיש-פראנצויזיש...

און כדי מיר עס צו בעווייזען, הויבט ער אן צו רעדען צו ביסלעך אויף פראנצויזיש, דייטש, ענגליש און אישא־ליעניש.

פון וואנען קען ער עס ? ער האט דערהרגענען דעם בער מיט פלאקענס.

שפעטער האבען מיר זיך דערוואוסט, אז נישט ער איז געקומען פון אמעריקא נישט ער פערמאגט דאלארען, נישט ער איז א בחור. מיט'ן בער האט ער אבער נישט אינגאנצען געזאגט א ליגען. ער האט טאקע דער'הרג'עט א בער, אבער נישט מיט א פלאקען, נאר דערשאסען (די מעל קען מען נאך איצט זעהן אין שאטרען - מוזעאום אין זאקאפאנע). און אזוי ווי דערווייל האט זיך די עסטרייכ־כישע מאכט דערוואוסט, אז ער בעזיצט א ביקס אהן א ערלויבניש, האט ער דערפאר געמוזט געהן זיצען עטליכע חדשים אין תפיסה.

אויב א זאקאפאנער גוראל קען בלא־דערצעהלען דעם בער מיט זיך דערוואוסט, אז נישט ער איז געקומען פון אמעריקא גישט ער פערמאגט דאלארען, נישט ער איז א בחור. מיט'ן בער האט ער אבער נישט אינגאנצען געזאגט א ליגען. ער האט טאקע דער'הרג'עט א בער, אבער נישט מיט א פלאקען, נאר דערשאסען (די מעל קען מען נאך איצט זעהן אין שאטרען - מוזעאום אין זאקאפאנע). און אזוי ווי דערווייל האט זיך די עסטרייכ־כישע מאכט דערוואוסט, אז ער בעזיצט א ביקס אהן א ערלויבניש, האט ער דערפאר געמוזט געהן זיצען עטליכע חדשים אין תפיסה.

אויב א זאקאפאנער גוראל קען בלא־

צוויי יודישע בחורים גרייטען זיך צו שווימען איבער'ז לאמאנזש-סאנאל.

ר י נ ג א (יט"א) צוויי יודישע בחורים פון לעטלענדישען שטעטעל וועליאנו דו פרודער ברעסלאו, גרייטען זיך אונגע־לען אנצופאהרען קיין אויסלאנד, כדי אויפצושווימען דעם לאמאנש סאנאל דו פרודער ברעסלאו געהערען צו דו בעסטע שווימער אין לעטלאנד, וואו זיי דאגען אויף דו שווים-פערמעסטונגען תכיד געגומען דו ערשטע פרייזען. זיי זענען שוין שטולע מאל געשווומען צו 15 קילאמעטער אין מעהר. אונגער 5-ן דו שווימער אין א סמאליער, דער צווייטער מער א זעצער.

בעשטראפט פאר בעליידיגען א רב.

ס א ו ט ג ע (יט"א) דער פאלאנגער פאליצייי-שעף, וועלכער האט בעשולדיגט דעם דארטיגען רב בעת דער לעצטער דאם בעגרייפנס דעם מלוכה-פרעזידענט האט בעקומען א פיל קלעגערן אנס. ווי בעקאנט, האט דער פאליצייי-שעף אראב געשוואָרען דעם רב'ס צולוגדער ווען מען האט געזונגען דעם נאציאנאלען דיסן.

גאלד, בלוט און פרויען.

אַ ראמאַן פון מערסווירדיגע איבער־לעבענישען און ליידענשאַפטען.

(95-טע פאָרטזעצונג.)

— וואָס פאר אַ'אינטערעסען האָט איהר צו מיין מאַטערז האָט איהר דען געקענט מיין מאַטער?

— איך בין אַ משפחה-מיטגליד פון אייער מאַטער — האָט דער אדוואָקאַט געענטפערט.

— אַ קרובז — האָט ארטור אויפגערופען — איך האָב קיינמאָל נישט געהערט רעדען אין אונזער משפחה פון אַ קרוב מיט'ן נאָמען נאָוואַק.

דער אדוואָקאַט האָט אָנגעהויבען אויסצורעכענען, אז זיין עלטער-עלטער מוטער שראַמט אַ פון דער פאַמיליע באַטיאַני. זעלבסטפערשטענדליך, אז אר־טור האָט נישט אָנגעהויבען צו הייסען פון דער דאָזיגער עלטער-עלטער מוטער און האָט אויף קיין פאַל נישט געקענט פערשטעהן, ווי אַזוי דער אדוואָקאַט גאַוואַק איז זיין פאַמיליע, דאָך האָט ער געשוויגען און זיך געמאַכט נישט הערענדיג.

— איהר הייסט נישט, הער באַראָן, ווי אַזוי איך האָב געטראַכט וועגן אייער מאַטער. ווי אַזוי איך בין נישט געשלאָגען דורך די נעכט און האָב גע־טראַכט וועגען איהם. מען זאָגט, אז ער איז געווען אונשולדיג, ווען מען האָט איהם אַרויסגעטריבען פון אונגארן און מען האָט בייַ איהם צוגענומען זיין מער־מעגען. מען זאָגט אפילו, אז איינער פון זייַנע קרובים האָט אויסגעקלערט בייַ דער מאַכט אַ בלבול אויף איהם. ארטור האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויס־געהערט און געזאָגט גאַנץ ערויערייג.

— ליידער איז אַלץ ריכטיג.

— האָט איהר אפשר בעהייזען — האָט דער אדוואָקאַט אויסגערופען — האָט איהר אפשר אַ וועג, ווי אויסצוגעפינען, אז אייער מאַטער איז געווען אונ־שולדיג גיט מיר אייערע בעווייזען. הייזט מיר אייער וועג און איך וועל באַלד אָנהויבען אַ פּראָצעס! איהר וועט איהם געהיינען.

— אַך, איך האָב געקענט האָבען אַזעלכע בעווייזען, איך האָב זיי אָבער נישט — האָט ארטור געזאָגט.

— וואָס מיינט איהר דערמיט.

ארטור האָט איהם דערצעהלט אַלץ, וואָס ער האָט געוואוסט וועגען דאָ־קומענט, וועלכען מען האָט אויפגערופען בייַ געאָרג'ן.

דער אדוואָקאַט האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויסגעהערט און פון מער־דרוס מערביסען די ליפּען.

— אַלזאָ, הייסט ער, אז עס געפינט זיך אויף דער וועלט אַזאַ דאָקומענט

— האָט ער זיך געשראָכען, אָבער הויך האָט ער געזאָגט:

— דאָס איז זעהר טרויעריג! האָבען אַזאַ וויכטיגען דאָקומענט און איהם מערלירען אויף אַזאַ טרויעריגען אופן איז זעהר נישט אָנגענעהם און דערנאָך דאַרפט איהר נישט ווערען מערצווייפעלט, הער באַראָן. עס איז זעהר מעגליך, אז דער דאָקומענט וועט זיך נאָך געפינען. קייגער דאַרף איהם דאָך נישט. יאָ האָט דאָך מאַר קיינעם נישט קיין ווערט.

— יאָ, עס איז אַלץ מעגליך — האָט ארטור געזיפצט.

— קענט איהר נישט אַמאָל אַ באַראָן נאַגי פון האַלאוואַאי, וועלכער וואוינט אין אייער געגענד? — האָט דער אדוואָקאַט פלוצלינג געפרעגט.

— אַ, געהיסן האָט ארטור אויפגערופען — איך קען איהם.

— קענט איהר מיר נישט מישאַלען איבער איהם עפּעס בעוויזען? וואָ איז ער? וואָס איז ער? ווער איז ער ריכטיג? איז ער אַרויס

— ליידער קען איך אייך עס נישט זאָגען. איך בין מיט איהם בעקאַנט ערשט נישט לאַנג און קען אייך גאָרנישט זאָגען איבער זיינע פערהעלטנישען.

— דאָס איז עס איינגענטליך, וואָס מיך אינטערעסירט, איך קען איהם אויך זייט אייניגע וואָכען ווייסען. מען זאָגט, אז ער איז געווען אונשולדיג, ווען מען האָט איהם אויסגעטריבען פון אונגארן און איך הייס נישט אויפגעפינען אַ פּראָ־בע מאַכט אַ בלבול אויף איהם. ארטור האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויס־געהערט און געזאָגט גאַנץ ערויערייג.

— ליידער איז אַלץ ריכטיג.

— האָט איהר אפשר בעהייזען — האָט דער אדוואָקאַט אויסגערופען — האָט איהר אפשר אַ וועג, ווי אויסצוגעפינען, אז אייער מאַטער איז געווען אונ־שולדיג גיט מיר אייערע בעווייזען. הייזט מיר אייער וועג און איך וועל באַלד אָנהויבען אַ פּראָצעס! איהר וועט איהם געהיינען.

— אַך, איך האָב געקענט האָבען אַזעלכע בעווייזען, איך האָב זיי אָבער נישט — האָט ארטור געזיפצט.

— וואָס מיינט איהר דערמיט.

ארטור האָט איהם דערצעהלט אַלץ, וואָס ער האָט געוואוסט וועגען דאָ־קומענט, וועלכען מען האָט אויפגערופען בייַ געאָרג'ן.

דער אדוואָקאַט האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויסגעהערט און פון מער־דרוס מערביסען די ליפּען.

— אַלזאָ, הייסט ער, אז עס געפינט זיך אויף דער וועלט אַזאַ דאָקומענט

— האָט ער זיך געשראָכען, אָבער הויך האָט ער געזאָגט:

— דאָס איז זעהר טרויעריג! האָבען אַזאַ וויכטיגען דאָקומענט און איהם מערלירען אויף אַזאַ טרויעריגען אופן איז זעהר נישט אָנגענעהם און דערנאָך דאַרפט איהר נישט ווערען מערצווייפעלט, הער באַראָן. עס איז זעהר מעגליך, אז דער דאָקומענט וועט זיך נאָך געפינען. קייגער דאַרף איהם דאָך נישט. יאָ האָט דאָך מאַר קיינעם נישט קיין ווערט.

— יאָ, עס איז אַלץ מעגליך — האָט ארטור געזיפצט.

— קענט איהר נישט אַמאָל אַ באַראָן נאַגי פון האַלאוואַאי, וועלכער וואוינט אין אייער געגענד — האָט דער אדוואָקאַט פלוצלינג געפרעגט.

— אַ, געהיסן האָט ארטור אויפגערופען — איך קען איהם.

— קענט איהר מיר נישט מישאַלען איבער איהם עפּעס בעוויזען? וואָ איז ער? ווער איז ער? ווער איז ער ריכטיג? איז ער אַרויס

— ליידער קען איך אייך עס נישט זאָגען. איך בין מיט איהם בעקאַנט ערשט נישט לאַנג און קען גאָרנישט זאָגען איבער זיינע פערהעלטנישען.

— דאָס איז עס איינגענטליך, וואָס מיך אינטערעסירט, איך קען איהם אויך זייט אייניגע וואָכען ווייסען. מען זאָגט, אז ער איז געווען אונשולדיג, ווען מען האָט איהם אויסגעטריבען פון אונגארן און איך הייס נישט אויפגעפינען אַ פּראָ־בע מאַכט אַ בלבול אויף איהם. ארטור האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויס־געהערט און געזאָגט גאַנץ ערויערייג.

— ליידער איז אַלץ ריכטיג.

— האָט איהר אפשר בעהייזען — האָט דער אדוואָקאַט אויסגערופען — האָט איהר אפשר אַ וועג, ווי אויסצוגעפינען, אז אייער מאַטער איז געווען אונ־שולדיג גיט מיר אייערע בעווייזען. הייזט מיר אייער וועג און איך וועל באַלד אָנהויבען אַ פּראָצעס! איהר וועט איהם געהיינען.

— אַך, איך האָב געקענט האָבען אַזעלכע בעווייזען, איך האָב זיי אָבער נישט — האָט ארטור געזיפצט.

— וואָס מיינט איהר דערמיט.

ארטור האָט איהם דערצעהלט אַלץ, וואָס ער האָט געוואוסט וועגען דאָ־קומענט, וועלכען מען האָט אויפגערופען בייַ געאָרג'ן.

דער אדוואָקאַט האָט איהם גאַנץ אויפמערקזאַם אויסגעהערט און פון מער־דרוס מערביסען די ליפּען.

— אַלזאָ, הייסט ער, אז עס געפינט זיך אויף דער וועלט אַזאַ דאָקומענט

— האָט ער זיך געשראָכען, אָבער הויך האָט ער געזאָגט:

— דאָס איז זעהר טרויעריג! האָבען אַזאַ וויכטיגען דאָקומענט און איהם מערלירען אויף אַזאַ טרויעריגען אופן איז זעהר נישט אָנגענעהם און דערנאָך דאַרפט איהר נישט ווערען מערצווייפעלט, הער באַראָן. עס איז זעהר מעגליך, אז דער דאָקומענט וועט זיך נאָך געפינען. קייגער דאַרף איהם דאָך נישט. יאָ האָט דאָך מאַר קיינעם נישט קיין ווערט.

— יאָ, עס איז אַלץ מעגליך — האָט ארטור געזיפצט.

— קענט איהר נישט אַמאָל אַ באַראָן נאַגי פון האַלאוואַאי, וועלכער וואוינט אין אייער געגענד — האָט דער אדוואָקאַט פלוצלינג געפרעגט.

— אַ, געהיסן האָט ארטור אויפגערופען — איך קען איהם.

— קענט איהר מיר נישט מישאַלען איבער איהם עפּעס בעוויזען? וואָ

זייך אנגעהויבען די וואהל-קאמפאניע אין לאדז,

צי וועט געשאפען ווערען א יודישער נאציאנאלער בלאק?

וואס זאגען דעגען דעם די פיהרער פון די לאדזער יודישע בירגערליכע פארטייען?

לאדזער כראניק.

נאכט-דיזשור אין די אפטייקען.

הייגט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: עפשטיין, פעטריקאווער 225, בער-שאשקווסקי, פעטריקאווער 95, ראזענ-בלים צינעל גאס 12, גארפינו חוכלארניא 54, קאפראווסקי נאוראמיעסקא 15.

מיניסטעריום ערלויבט נישט דער קהלה צו געבען שטיצע די מורה-הוראהים.

(:) לעצטענס איז אין דער קהלה אנגעקומען א צירקולאר פון מינוסטער-יום פאר רעליגיעזע ענינים און פאלקס-בילדונג. דער דאזיגער צירקולאר פאר-ווערט דער קהלה ארויסצוגעבען אין די קהלה איז זיר גוהג זיט פכה יאהרען, אויסטעמאטישע חדש-שטיצעס מעזה-ר-ע דע מורי-הוראות פון לאדז.

2 נייע אויטא-קארעטמעס פאר די שטעטישע פאנאטאוויע.

(מ) געלטען האט דער מאגיסטראט אויפגעגעבען 2 נייע אויטאמאביל-ען פאר די שטעטישע פאנאטאוויע.

ראטם. אינזיש. ג. פראשטער

(מיטגליד פון לאדזער ציוניסטישען קאמיטעט).

(ג) ראטם. פראשטער נים אגיז זיינע ערקלערונגען אויף א פרוטאשען אופן.

מען מוזיגג אזן, אז ווי לאנג עס איז נאך נושטא קיין נייער שטאט-ראט דארף די שטאטישע ווירטשאפט נושט אויפגערגעלאזט ווערען אויף חסקו. דער אלטער שטאט-ראט מוז אז דארף רע-רוגאר ווייטער ערפילען זיינע פליכטען. דער דאזיגער אלטער לאגער האט מורא פאר דעמאגאגיע, מען זאל נים אויסגיגען די שטאט-ראט פריבגיגע פאר פארוואר-פונטאציע. דערביי איז אבער מערוויר-דיג דער פאקט, אז די דאזיגע מורא זאל-כען איינע ארויס נאר יענע עלעמענטען, וועלכע פלעגען אין שטאט-ראט על פי רוב זיר פערנעמען מיט דשטאנאיע צו-ערנסטער ראטטאן אז אין דארף אבער איין אויסגעהאלטען בון'ן סוף אין זיין מוזיגג אין לעצטען אויגענבליק נושט ערקלערן.

אויך פון מיין זיט האלט דערביי, אז די זיזיגונגען אין בון'ן איצטיגען שטאט-ראט דארפען דוקא יא פארקומען: די ראטמגער דארפען האבען, אפילו אין לעצטען מאמענט, די מעגליכקייט צו בע-וויזען, אז אויב מ'וועט צאוויפרעגען זי-צוגען פון שטאט-ראט, דארף מען געהן פרביטען.

אין אויב די לינקע פארטייען ווילען אויף אן'אמת מאכען א פרוב צו פינדען פון דער שטאט-ראט מרובגע (אין פאל ווען דער שטאט-ראט וועט, פערשטערט זיך, צוגיפקומען) א וואהל-אגיטאציע, וועלען די מעסיגע שלעמעטען געווים ארויסטרעטען מיט'ן פארשלאג אויפ-צולייזען דעם שטאט-ראט.

אויף דער פראגע מיה אויסזוכען צו שאפען אין לארז צו די שטאט-ראט-וואהלען א נאציאנאלען בלאק, מוז אויך אויך זאגען פעסט אין אנטשלאסען: א נאציאנאלער יודישער בלאק אין אגי-פארטמעדליך. נאטירליך, אז אין דער ערשטער רייה מוז צוישטאנד-קומען א פעדעראציאנגיגע צו די וואהלען פון די פא-ליטישע ארגאניזאציעס, נאכדעם ערשט וועט מען קאנען אין דארפען רעדען וועגען שאפען א בלאק פון די ווירטשאפט-ליכע יודישע ארגאניזאציעס אזו, אז ביידע דאזיגע יודישע פלאקען זאלען גיהן צו די וואהלען האנד בייד האנד, פרי נושט צוצ שפליטערן די יודישע כחות.

יא, רעדט מען שוין וועגען א נאציא-נאלען יודישען בלאק, מוז בעטאנט ווע-רען, אז עס מוז געשאפען ווערען גאר אזא בלאק, וואס זאל אומפאנגען די מאסען אין אויפמאנטערן די וואהלער צו ערפילען זייער פליכט. געדענקען צו דער וואהל-אגיטע דארף דער וואהלער האבען די אנבערצייגונג, אז דערמיט העלפט ער קומען צום וואהרט זיינע אייגענע שליחי-צבור, ד. ה. מענשען מיט רייגע הענד, מיט א גוטען נאמען, וואס וע-גען פאפולער צווישען די מאסען. דער צ-קונפטיגער יודישער בלאק וועט דער-פאר מוזען אנווענדען א סך מיה און מאכט, פרי צו דאלמען אין צוים די אומעבעטענע אפומרופסים, וואס זייער אויגצוגע סואליפיקאציע בעשטעהט בלויז אין אינבערגרייצטער חוצפה. די צוזאמענשטעלונג פון דער קומענדיגער פערגאנגענער יודישער ליסטע וועט צו-ליב דעם זיין זעהר א שווערע.

דערצו מוז צוגעגעבען ווערען, אז בי צו בעקומען צום נייעם שטאט-ראט די פראצענטיגע פערטרעטערשאפט וועט דער בלאק מוזען ענטוויקלען זעהר א ברייטע אויפקלערונגס-ארבייט, פרי אויפצוקלערען דעם ווערען רעדען וועגען שאפען א בלאק פון די ווירטשאפט-ליכע יודישע ארגאניזאציעס אזו, אז ביידע דאזיגע יודישע פלאקען זאלען גיהן צו די וואהלען האנד בייד האנד, פרי נושט צוצ שפליטערן די יודישע כחות.

יא, רעדט מען שוין וועגען א נאציא-נאלען יודישען בלאק, מוז בעטאנט ווע-רען, אז עס מוז געשאפען ווערען גאר אזא בלאק, וואס זאל אומפאנגען די מאסען און אויפמונ

Lodzer Tageblat № 198 לאדזער טאגעבלאט

טאמאשאווער יודיש מעדעל בעגאנגען זעלבסטמארד

צוליב א ענטוישטער ליבע.

מ אָ מ אַ ש אָ ו, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) געכטען אַרום 6 אָוונד איז אין פּעטריקאָווער וואַלד געפונען געהאַנגען אין אַ צושטאַנד פון קאָנוואולסיעס דאָס 26-יאָהריגע מאַמאַשאָווער מעדעל הינדע קאַץ. נעבען איהר איז געלעגען אַ אויפגעלעזענע פלעשעל פון קאַרבאָל.

דער אַרויסגערופענער דאָקטאָר האָט זי אין אַ האָספּיטאַל־אָזער צושטאַנד אָפּגעהערט אין שפּיטאַל. מאַר דער מאַליצײַ האָט די זעלבסטמערדערין נאָך בעוויזן אָפּצוגעבען פאָלגענדע ערקלערונג: זיי אַ לענגערער צייט איז זי געשטאַנען אין בעציהונגען מיט אַ מאַמאַשאָווער יונגערמאַן מאַרקאָוויטש, וואָס דינט איצט אין 28-טן פּולק אין לאָדז. מאַרקאָוויטש פלעגט אָפט קומען אויף אורלויב קיין מאַמאַשאָוו און האָט בײַ דעם מעדעל אָפּגענומען דאָס גאַנצע געלד, וואָס זי האָט פערדינט. די פלעגט זי זאַגען, אַז דאָס געלד גיט זי אָפּ חובות אין דער שטאָט.

די טעג האָט די אונגליקליכע בעקומען אַ בריף פון מאַרקאָוויטש'ן, אין וועלכן ס'איז קיין חידוש נישט געווען דערמאָנט וועגן זײַנער חתונה, וואָס האָט שוין געזאָלט מאַרקומען אין עטלי־כע וואָכען אַרום. דאָס מעדעל איז פון דעם מאַקע געוואָרען אַזוי מערצווײַפלט, אַז זי איז בעגאַנגען זעלבסטמערד. זי האָט איבערגעלאָזט אַ געזעגנונגס־בריף צו די עלטערן, אין וועלכע זי גיט אָן די סבה פון זעלבסטמערד.

דער זעלבסטמערד האָט אין דער שטאָט געמאַכט אַ פרישע־פרעגדען איינ־דרוק.

באהן־ארבייטער שטעלען ארויס הוסה־פאדערונגען.

(*) געלטען אין אין אינגעגעם לאָ־דזל גלאבנא 31 פאַרגעקומען אַ פאַלגעמיינ־גע פערזאַמלונג פון די באַהן־ארבייטער. מאַר דער רעדנער פון דעם וואַרשאַווער מוסגלוד פון פערבאַנד יאַנקאָווסקי האָט אויך אָנגעוויעזלט אַ לשנגערע דיסקוסיע אין רעזולטאַט, פון וועלכער שם אין פע־שלאַסען געוואָרען אַרויסצושטעלען הוסה־פאָדערונגען אין גלעטצייטיג זיך וועגרען צו אַלע ארבייטער • פערטאַנדען וועגען אָנטשרשוצען די באַהן־ארבייט־שר אין זייער אַפּציע.

גרויסע גנבה איז א יודישער וואוינונג

(§) געלטען האָבען זיך נישט געטרעפן שע גנבים אַרײַנגעריכטען מיט דער הילף פון ווירוקען אין דער וואוינונג פון מ. פרישגאַוויטש גיי־ציגעל נאָמ. 17 און האָ־בען אויסגעלערנט די שטוב בין צום שעטען חפץ.

פרוי פר־שיטאַווסקאַ איז גראַר געווען אויף זומער־וואוינונג, די גנבה איז דע־ריבער פעסטגעשטעלט געוואָרען ערשט צו־מאָרגענס דורך די שכנים, וואָס האָבען תיפף געמאַלדען פּאָליצײַ. די גנבה וועגט געשאַצט אויף קרוב 6000 זל, פּאָליצײַ פירט אָנ'אויפפאַרשונג.

לולבים און הדסים פון איטאַליען.

(:) מיט דער צענטראַלער סחרים־פעראיין פעטריקאָווער 10, פיזלט אַרום מיט, איז שוין בעשטימט געוואָרען דער פאַרטיגונג פון לולבים און הדסים פון איטאַליען פאַר די אינפאַרמערען. בי־מעס מיט ענטשפּרעכענדע בעשטעמ־נגען פון ראַבונאַט דאַרפען אָפּגעגעבען ווערען אין צענטער. סחרים־פעראיין בין 26 אויגוסט.

דער צענטער סחרים • פעראיין נעמט אויך אָן פּומעס וועגען אַרײַנפיהר פון רעגלאַמענטירטע סחורות אויפן A כוואַרטאַל, בין'ן 1. סעפּטעמבער.

נייער פאהר־פלאן

פון 15 מאַי 1927 ביז'ן סעפּטעמבער.

לארן—פאַנריכס־וואַכזאַל.

געדענען אַב סיין:		קומען אַן פון:
וואַרשע (בינאַכט)	1.40	1.55
וואַרשע (שנעל־צוג)	7,50	4.40
קאַלישקי (זונטאָג אין חגא־טעג)	9.05	7.21
טאַרנאָבזשעג (דורך גאַלקובעק—סלאָשוויגי)	9.80	8.15
קאַלישקי (פון 1 יוני—1 סעפּט.)	10.35	9.35
קאַלישקי	11.50	10.40
וואַרשע	14.25	12.35
וואַרשע	15.20	13.25
משענסטאָכאָוו	16.25	14.40
קאַלישקי	18.05	16.33
וואַרשע (שנעל־צוג)	18.55	19.55
סקאַזשיסקאַ	19.10	20.25
וואַרשע	20.10	22.15
קאַלישקי	23.45	22.45
קאַלישקי (זונטאָג אין חגא־טעג)		23.20

לארן—כאַלישער וואַכזאַל.

געדענען אַב קיין:		קומען אַן פון:
אַסטראָוו (בינאַכט)	2.01	1.46
וואַרשע	3.14	2.59
וואַרשע (שנעל־צוג)	6.41	6.33
וואַרשע	7.14	8.18
פּוזען	8.00	8.59
קאַלישקי	8.10	7.43
קושנע	9.03	8.43
פּוזען	12.57	8.53
בערלין—פאַריז (לוקסוס)	13.04	10.39
וואַרשע	13.15	10.40
וואַרשע	13.47	
פּוטנע	14.10	
לעמבערג (דורך סקאַרזשיסקאַ)	15.25	
שעראַדז (שבת, זונטאָג, חגא־טעג)	16.40	
וואַרשע (לוקסוס, מאָנטאָג, מיט־וואָך, פרײַטאָג)	11.58	11.58
אַסטראָוו	18.35	12.44
לאָדזשע	19.38	13.32
קושנע—דאַנציג	20.15	13.45
קראַקע (דורך רעקישען)	20.35	18.32
פּוזען	21,58	19.05
בערלין—פאַריז (שנעל־צוג)	22.14	18.40
קישינע	23.58	19.05
		20.13
		21.18
		22.05
		22.10
		23.06

Wyższe Gimnazjum Humanistyczne Męskie

I. Kacenelsona

Cegielniana 28, Telefon 51-79.

עס הערען אָנגענומען שילער אין אַלע קלאַסען. קינדער פון 6 יאָהר הערען אָנגענומען אהן עסזאַמענס.

פאַר שילער (אַבסאָלוירטען) פון פּאָלקשולען וועלען געמאַכט ווערען געהויסע פערלמכטערונגען בײַם אָנגעסען זיי אין 4-טען און 5-טען קלאַס.

אין דער ערשטער העברעאישער מרעבעל־שולע (לויט דעם נייעסטען עגמויקלונגס־סיסטעם) הערען אָנגענומען קינדער פון 4 יאָהר אָן.

בײַם אָנשרײַבען די שילער דאַרפען אָנגעלייגט ווערען אַ מעדיצינע און אַ מאַקען־שיין.

די קאַנצעלאַריע איז טעגליך פון 10—1 פריה און פון 4—6 נ.מ.

די דירעקציע.

מויסט נאר

די זייף מיט לייבען

C. Z. W.

די בעסטע זייף צו הויז און פאַר די הויטשאַפט

ד. טשוויקליצער, קאַטאָוויץ

טעל. 406 3-טער מאַי 18 טעל. 406

דאַמף־זייף־פאַבריק. דאַמף־זייף־פאַבריק.

Skład fabryczny, Łódź, Piotrkowska 121, Tel. 47-77.

przedstawiciel: Ignacy Kuczyński.

לעטשניצע

17 זגערסקא 17, טעל. 33-16.

אַלערלײַ קראַנקהייטען הערען עמפּאַנגען דורך ספּעציאַליסטען־דאָקטוירים פון 9 פריה ביז 6 אָוונד.—מאַטאַזס, אַלעקטריזיצע, מאַקען־שטעלען, קינסטליכע אַרגאַנען־בעשטראַלונגען, אינהאַלאַציע געגען שקאַרלאַטינע.

ארע יודען

ערלעדיגען זייערע רעכטס־קאָנסולענטען־אַרבייטען אינם לאַנדסמאַנשאַפט קאָמפּעטענטען־ביורא

זיינגער זאַכאַדניא 36

מראַנע, פאַרשער.

בעריהמטער מאַטאַנראַפיע אויס מאַטאַנראַפיעס אָהן קאָנקורענץ!

יעדע פאַטאַנראַפיע איז א קונסט־בילד!

ספּעציאַליסט פון קינדער־אויפנאַהמען. נעמט אָן אַלערלײַ בעשטעלונגען און קומט צו די קליענטען אַ הויס. די אויפנאַהמען ווערען אויס־גשפּיהרט דורך אַ אַפּאַראַט פון דער נייעסטער טיכניק בײַ דער מיסחילף פון קינסטליכען ליכט. אַ חוץ דעם ווערען אויסגעפיהרט אַלערלײַ אויפנאַהמען ווי: מאַרטרעטען, האָכצייטס, סעאַנסעס, פּאַ־טער און מצבות־אויפנאַהמען. אויך בעשטעלונגען אויף אַרויס־צושאַהרען. דאָס ווענטער און די צײַט פון טאָג שטערט נישט צו די אויפנאַהמען. נישט קוקענדיג אויף דער גרויסער בעקוועמליכקייט זענען די פרײַזען זעהר צוגענגליך. בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען פון אַ זייגער 10 פריה ביז 3 נאָכמ.

זאַוואַדזקאַ 39, 3-טער שטאָק, אָפיציע בײַ הערשאַפּ סאַאוו.

גוט און בילליג! — גוט און בילליג!

אַלגעמיין לאָדזער מכור לעמיתר

„לוח הכמור לעמיתר"

אַ מיזיש־קרעפּמיגער יונגערמאַן

צו פאַמער־אַרבייט ווערט געזוכט

מעלדען זיך בײַ וואַרשאַווסקי, פּיאָטרקאָווער 46 פון 12—1 פאַרם.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczenie cen" (Dz. U.R.P. N. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31-go sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U.R.P. N. 91 poz. 527 art. 8) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 r. — niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi N. z dnia 23 sierpnia 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:

1. wieprzowina	zł.	3.45	16. szynka bez kości	zł.	5.40
2. schab i baleron	„	4.20	17. baleron gotowany	„	7.50
3. słonina	„	4.10	18. „ surowy	„	6.00
4. sadło	„	4.70	19. boczek sur. wędz.	„	5.20
5. salceson	„	4.50	20. „ gotowany	„	5.50
6. kiełbasa krajana	„	4.50	21. szmalec	„	5.50
7. „ sardelowa	„	4.50	22. siekane		do umowy
8. pasztetowa	„	5.30	23. polędwica sur. wędz.	„	8.00
9. serdelki	„	5.85	24. słonina papryk.	„	6.00
10. podgarlana	„	2.80	25. kiełbasa surowa		do umowy
11. czarna	„	2.80	26. rolada	„	5.40
12. kaszanka	„	1.80	27. kiełbasa sucha	„	7.00
13. krakowska	„	5.40	28. salami	„	10.00
14. szynka gotowana	„	7.50	29. parówki	„	7.00
15. „ sur. wędz.	„	4.80			

na mięso wołowe i cielęce za 1 kg.

w hurcie:			w detalu:		
1. wołowina norm. I gat.	zł.	2.80	1. wołowina norm. I gat.	zł.	3.22
2. „ „ II „	„	2.30	2. „ „ II „	„	2.64
3. „ koszerna I gat.	„	3.50	3. „ koszerna I gat.	„	4.20
4. „ „ II „	„	2.84	4. „ „ II „	„	3.40
5. baranina normalna	„	2.77	5. baranina normalna	„	3.18
6. „ koszerna	„	3.23	6. „ koszerna	„	3.87
7. cielęcina normalna	„	2.70	7. cielęcina normalna	„	3.10
8. „ koszerna	„	2.70	8. „ koszerna	„	3.24

na wyroby masarskie koszerne za 1 kg. w detalu:

1. kiełbasa „salami" I gat.	zł.	9.50	6. kiełbasa „gęsia" I gat.	zł.	6.60
2. „ „ II „	„	7.70	7. wędlina „rozmaitości"	„	10.50
3. „ wrocławska I „	„	6.—	8. kiełbaski wiedeńskie I g.	„	8.—
4. „ „ II „	„	4.88	9. wątrobiana	„	6.50
5. „ gęsia I gat.	„	8.—	10. salceson eksportowy	„	10.50

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu. Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 24 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U.R.P. N. 91 z 1926 r. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000.—złot.**, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych. —

Łódź, dnia 24 sierpnia 1927 roku.

Wice-Prezydent m. Łodzi

(—) W. Groszkowski.

צום שטרייכען

די אַלטע אין די בעסטע און האַלטבאַרסטע מינעראַל־פאַרב

„SILEX"

ום שטרייכען די מאָדלענס, מענסער טירען בײַ־ניצע מען

„Albalin"

אויסערגעוועהנליך דויערהאַפט, האַרט אויף עס שריקענט שנעל.

KOSEL & Co., LODZ

Hauptlager: ul. Przejazd 8.

Filja; ul. Piotrkowska 98.

אַ יונגערמאַן

זוכט אַ פּאָסטען אָהן אונטערשיד בײַ וואָס פאַר אַ בראַנזשע געגען אַ קליינעם געהאַלט צו ער־פאָרשען גאַמסריער, דרעווניאווסקאַ 35

ס'ווערט געזוכט

אַ ביורא- און לאַגער־איינריכטונג

מיט אויך אַ האַנד־שער און טרייב־מאַשינען. אָפערטען אונטער „סוב מאַנופאַקטור" אָפּצוגעבען אין דער צייטונג.

ס'איז געפינען געוואָרען

אַ וועקסעל אויף 50 זל.

אָפּצונעמען געגען סימנים און אַנאָנס־קאָסטען בײַ מ. בלומשטיין, פּיאָטרקאָווער 27.

וויכטיג פאַר דאַמען!

2 נאָר פאַר 50 זל.

מאַכט איך די אַלגעמיינסטע דאַמען־חיטע נאָך דער לעצטער פאַריזער מאָדע און די אַלטסטע חיטע איבער־אַרבייטע איך אויף געגאַלין נט. נעדענקט די אַדרעס: 23 זאַוואַדזקע 23

אין הויף, 2-טען אַטעגאַנג, לינקס פאַרטער.

7 נאָר פאַר אַ מאָנאַט

מאַכט איך שיפּאָ־וועלור־סאַ־מעט- און פּילץ־הימע אין אַלע פאַרבען און פאַרבען אין פיינסטער אויספיהרונג. דער פּרײַז איז נאָר אויף אַ קורצער צײַט.

„TOBA"

אַבאָנאַמענטס־פּרײַז: פאַר אַ חודש אין פּולען 5 זל., אין פראַנקרײַך און בעל־גיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער—1,25 דאָלאַר. אַנאָנסען־פּרײַז: פאַר אַ מילימעטער־שורה פאַר'ן טעקסט 16 גר., פאַרטיגע 24 גר., אין טעקסט 40 גר., פאַרטיגע 60 גר., גאַנץ טעקסט 12 גר. פאַרטיגע 1. פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100% מעהרער. אויסער דער שטאָט—פּלוס 50% מעהרער. מען דיי פּרעמיען ווערען נישט אַרומגעגעבען קיין רעכנונג

Redaktor wydawca E. Hamburski. Tłocznia: E. i M. Hamburskich w Łodzi Piotrkowska 16